

## Zaton in padec spektakelsko-blagovne ekonomije

Črnsko prebivalstvo Los Angelesa se je med 13. in 16. avgustom 1965 uprlo. Incident med prometno policijo in pešci je prerasel v dvodnevne spontane nemire. Velikim okrepitvam navkljub silam reda ni uspelo ponovno prevzeti nadzora nad ulicami. Do tretjega dne so črnici oplenili dostopne trgovine z orožjem in se opremili z oborožitvijo, s katero so lahko streljali celo na policijske helikopterje. V boj so morale oblasti poslati na tisoče policistov in vojakov - vojaško moč v obliki celotne, s tanki podprte pehotne divizije -, preden jim je uspelo nemire omejiti na okrožje Watts. Do končnega prevzema nadzora nad tem okrožjem pa je minilo še več dni uličnih bojov. Vstajniki so množično plenili trgovine, precej so jih tudi požgali. Uradni viri so poročali o 32 smrtnih žrtvah, med katerimi je bilo 27 črncev, več kot 800 ljudi je bilo ranjenih in 3000 aretiranih.

Reakcije vseh strani so potrdile, da ima revolucionarni dogodek s tem, ko prek konkretnih dejanj izkristalizira obstoječe probleme, vedno to posebno lastnost, da različna razmišljanja tistih, ki mu nasprotujejo, opremi s prav nenavadno lucidnostjo. Policijski načelnik William Parker je zavnil vsakršno posredovanje glavnih črnskih organizacij, zatrjujoč zgolj, da: "ti izgredniki nimajo nobenih voditeljev." In dejansko, ker črnici niso imeli več voditeljev, je bil to trenutek resnice za obe strani. Kaj je na drugi strani povedal generalni sekretar NAACP Roy Wilkins, eden izmed teh nezaposlenih voditeljev? Razglasil je, da je nemire nujno "zatreti z vso potrebno silo." Kardinal McIntyre iz Los Angelesa je glasno protestiral, a ne proti nasilju represije, kar bi se sicer lahko v času prilagajanja rimo-katoliške cerkve sodobnemu svetu zdela najbolj taktna politika; najostreje je obsodil "ta vnaprej načrtovani upor zoper pravice svojega soseda, zoper spoštovanje zakona in reda", katolike pa je pozval, da se zoperstavijo plenjenju in "nasilju, ki nima nobenega jasnega opravičila". Vsi, ki pa so vendarle prepoznali "jasna opravičila" za jezo črncev iz Los Angelesa (toda nikoli dejanskih), vsi misleci in "predstavniki" brezizrazne mednarodne levice, so grajali neodgovornost, nered, plenjenje (še posebej dejstvo, da so bile prve tarče orožje in alkohol) ter dva tisoč ognjev, s katerimi so požigalci iz Wattsa osvetlili svojo bitko in svoj ples. Toda kdo je vstajnikom iz Los Angelesa stopil v bran na način, ki si ga zaslužijo? Mi jim bomo. Naj se ekonomisti razburjajo zaradi izgubljenih 27 milijonov dolarjev. Naj urbanisti žalujejo nad usodo enega najlepših supermarketov, ki je izginil v dimu in naj McIntyre objokuje ubitega šerifovega namestnika. Naj sociologi obžalujejo absurdnost in omamljenost tega upora. Vloga revolucionarne publikacije pa ni le v tem, da zagovarja vstajnike iz Los Angelesa, temveč tudi, da zmore prispevati k njihovem zagovoru lastnih razlogov; da teoretsko pojasni resnico, iskanje katere izraža tovrstna praktična akcija.

Julija 1965, takoj po Boumédienne-ovem državnem udaru, so situacionisti objavili *Adresse aux révolutionnaires d'Algérie et de tous les pays* [Pismo Alžircem in revolucionarjem celega

sveta], v katerem so pogoje v Alžiriji in drugod po svetu analizirali kot del enotnega procesa, ki poteka na globalni ravni. Analiza se dotakne tudi gibanja ameriških črncev in postavi tezo, da bi to lahko, v kolikor bi se “uspelo silneje uveljaviti”, razkrilo protislovja znotraj najbolj razvitega dela kapitalističnega sistema. Pet tednov kasneje je bila ta sila na ulicah. Nova teoretska kritika sodobne družbe in kritika te iste družbe v dejanjih že soobstajata; še vedno sta ločeni, a obe napredujeta k istim realnostim, obe govorita o isti stvari. Ti dve kritiki se vzajemno pojasnjujeta in ene ni moč razumeti brez druge. Ta, ameriški lažni zavesti tako nerazumljiva dejanja, osvetlujejo in potrjujejo situacionistično teorijo preživetja in spektakla. Obratno bo ta teorija nekega dne obarvala tovrstna dejanja.

Vse do dogodkov v Wattsu so črnski voditelji demonstracije za “državlanske pravice” zadrževali znotraj okvira pravnega sistema, ki tolerira najbolj brutalno nasilje policije in rasistov – kot denimo na marčnem pohodu na Montgomery v Alabami. Celo po tem zadnjem škandalu so se protestniki 10. marca v Selmi zaradi diskretnega dogovora med zveznimi oblastmi, guvernerjem Wallaceom in Martinom Luthrom Kingom umaknili ob prvem policijskem opozorilu, dostojanstveno in v molitvi. Konfrontacija, ki jo je množica protestnikov pričakovala, je bila reducirana na spektakel potencialne konfrontacije. Na tej točki je praksa nenasilja dosegla pomilovanja vredno mejo svojega poguma: najprej se izpostaviš udarcem sovražnika, potem pa svoje moralno viteštvo privedeš do tega, da sovražniku prihraniš ponovno uporabo sile. Toda najpomembnejša ugotovitev je, da je gibanje za državlanske pravice zgolj naslavljalo pravne probleme s pravnimi sredstvi. Pravna sredstva je logično uporabljati v pravnih vprašanjih. Nerazumno pa je uporabljati pravna sredstva zoper očitno protipravnost, kakor da bi bila ta le zmota, ki bo ob opozorilu popravljena. Očitno je, da ima surova in v oči bijoča protipravnost, ki jo črnci še vedno trpijo v mnogih ameriških državah, svoje korenine v družbeno-ekonomskem protislovju, ki presega domeno obstoječih zakonov. Nobena prihodnja sodna odločitev tega protislovja ne bo mogla odpraviti in to zaradi nekkih drugih, bolj temeljnih družbenih zakonov. Ameriški črnci si končno drznejo zahtevati pravico, da bi zares živeli. To pa dejansko ni nič manj kot zahteva po popolnem subvertiranju obstoječe družbe. Nujnost subverzije se izraža skozi dejstvo, da so črnci prisiljeni uporabljati subverzivna sredstva v svojem vsakdanjem življenju zgolj zato, da preživijo. Tega premika črnci niso načrtovali, a je hkrati objektivno povsem upravičen. Pri tem ne gre več le za krizo pogojev življenja ameriških črncev, temveč za krizo pogojev življenja v Ameriki nasploh. Ta med črnci le prva prihaja do izraza. Nemiri v Wattsu niso bili rasni konflikt: izgretniki so belce, ki so jim prekrižali pot, pustili pri miru, napadali so zgolj bele policiste. Na drugi strani se črnska solidarnost ni razširila na črnske lastnike trgovin ali celo na črnske voznike avtomobilov. Sam Martin Luther King je moral priznati, da je upor ušel mejam njegove specializacije, ko je oktobra v Parizu izjavil: “To niso bili rasni nemiri. Bili so razredni nemiri.”

Upor v Los Angelesu je bil upor proti blagu, proti svetu blaga, v katerem so delavci-potrošniki hierarhično podrejeni merilom blaga. Črnci Los Angelesa sodobno kapitalistično propagando in njeno reklamiranje obilja jemljejo dobesedno. V tem so podobni mladim delinkventom v vseh razvitih državah, le da so bolj radikalni, saj to počnejo kot del razreda brez prihodnosti, kot del proletariata, ki, kar zadeva možnosti za integracijo ali napredovanje, ne more verjeti v nikakršno bistveno spremembo. Predmete, ki so vsepovsod na ogled in so zgolj abstraktno dosegljivi, želijo posedovati sedaj, saj jih želijo uporabljati. S tem zavračajo njihovo menjalno vrednost in torej blagovno realnost, ki je hkrati kalup, motivacija ter končni cilj in v kateri so vse razvrstitve že vnaprej določene. Preko kraje in daru ponovno odkrivajo uporabo, ki izpodbija zatirajočo racionalnost blaga ter razkriva njegove odnose in samo njegovo produkcijo kot arbitrarno in nepotrebno. Plenjenje okrožja Watts je bila najbolj neposredna realizacija izkrivljenega načela: "Vsakemu glede na njegove lažne potrebe" – potrebe, ki jih določa in proizvaja ekonomski sistem, ki ga ravno sam akt plenjenja zavrača. Toda tedaj, ko ljudje to obilje vzamejo dobesedno in se ga polastijo neposredno, namesto da bi ga večno zasledovali v tekmi odtujenega dela in ustvarjanja vedno novih družbenih potreb, se začnejo dejanske želje izražati v veselem praznovanju, igrivi afirmaciji, v potlaču destrukcije. Ljudje, ki uničujejo blago, s tem izražajo svojo človeško večvrednost nad blagom in tako prekinejo s podrejanjem arbitrarnim formam, ki so si nadele podobo njihovih potreb. Plameni Watta so pogoltnili sistem potrošnje. Ljudje, ki imajo izklopljeno električno ali je sploh nimajo in kradejo ogromne hladilnike, so najboljša podoba laži obilja, ki je postala resnica v igri. Ko blago enkrat ni več kupljeno, postane blagovna produkcija odprta za kritiko in predrugačenje v vseh svojih posamičnih pojavnih oblikah. Zgolj če se zanj plača z denarjem, je spoštovano kot občudovanja vreden fetiš in kot statusni simbol v svetu preživetja.

Plenjenje je naraven odziv na družbo izobilja, v kateri je naravno in človeško izobilje izključeno, obstaja zgolj izobilje blaga. Plenjenje nemudoma spodkoplje blago kot tako, obenem pa tudi razkrije, kaj blago v končni analizi pomeni: vojsko, policijo in ostale specializirane oddelke državnega monopola nad oboroženim nasiljem. Kaj je policist? Je človek v službi blaga, človek, ki je blagu popolnoma podrejen in čigar služba je zagotoviti, da določen produkt človeškega dela ostane blago z magično lastnostjo, da je zanj potrebno plačati, namesto da bi bil zgolj hladilnik ali puška; pasiven, neživ predmet, na voljo vsakomur, ki pride mimo, da ga uporabi. Z zavrnitvijo ponižanja, ki izhaja iz podrejenosti policiji, so črnci hkrati zavrnili ponižanje, ki izhaja iz podrejenosti blagu. Mladina Watta, ki na trgu nima prihodnosti, je izbrala drugačno kvaliteto sedanosti. Resnica te sedanosti je bila tako neovrgljiva, da je vase potegnila celotno prebivalstvo: ženske, otroke, celo sociologe, ki so se znašli na prizorišču. Bobbi Hollon, mlada črnska sociologinja iz soseseke, je za Herald Tribune oktobra izjavila: "Prej je bilo ljudi sram povedati, da so iz Watta. To so bolj zamrmrali kot kaj drugega. Sedaj to rečejo s ponosom. Mladenci, ki so prej

postavali naokoli z odpetimi srajcami in bi te v sekundi sesekljali na kosce, so prišli sem vsako jutro ob sedmih in organizirali razdeljevanje hrane. Seveda bi se bilo nesmiselno pretvarjati, da hrana ni bila iz oplenjenih trgovin. Vse to krščansko nakladanje so predolgo uporabljali proti črncem. Ti ljudje bi lahko plenili deset let, pa si še vedno ne bi povrnili niti polovice denarja, ki so jim ga te iste trgovine v vseh teh letih pokradle... Kar se mene tiče, jaz sem zgolj majhna črna punca.” Bobbi Hollon, ki je prisegla, da ne bo nikoli sprala krvi, ki je med neredi poškopila njene sandale, dodaja: “Sedaj ves svet gleda Watts.”

Kako ljudje ustvarjajo zgodovino v pogojih, ki jih odvrtaajo od tega, da bi vanjo posegli? Črnci v Los Angelesu so bolje plačani od katerih koli drugih v Združenih državah, a so hkrati tudi najbolj ločeni od kalifornijskega superbogastva, ki se šopiri povsod okoli njih. Hollywood, osišče globalnega spektakla, je takorekoč v soseščini. Živijo pod pretvezo, da potrpežljivost odpira vrata do ameriškega blagostanja, toda na neki točki spoznajo, da to blagostanje ni neko stabilno stanje, ampak neskončna lestev. Višje kot plezajo, bolj so oddaljeni od vrha. In sicer: ker je že njihovo izhodišče manj ugodno; ker so slabše kvalificirani, zaradi česar jih več ostane brez zaposlitve; in končno, ker hierarhija, ki jih tlači, ne temelji zgolj na kupni moči kot na čistem ekonomskem dejstvu. Ključen vidik te hierarhije je namreč tudi neka esencialna inferiornost, ki jo družba vsiljuje črncem preko svojih običajev in predsodkov na vseh ravneh vsakdanjega življenja. Ta ista družba, za katero naj bi veljalo, da v njej vsa človeška moč temelji na kupni moči. Tako kot se človeško bogastvo ameriških črncev prezira in obravnava kot nekaj kriminalnega, tudi njihovo denarno bogastvo v pogojih odtujene ameriške družbe ne bo nikdar dovolj, da bi bili popolnoma sprejeti: premoženje bo posameznika zgolj spremenilo v bogatega zamorca, saj morajo v družbi hierarhiziranega bogastva črnci kot celota predstavljati revščino. Vsakdo, ki je spremljal vstajo, je prepoznal krik, ki je razglašal njen univerzalni pomen: “To je črnska revolucija in hočemo, da svet to ve!” Svoboda zdaj je bilo geslo vseh revolucij v zgodovini, toda tokrat problem prvič ni v upravljanju s pomanjkanjem, temveč nasprotno, gre za obvladovanje materialnega izobilja v skladu z novimi načeli. Obvladovanje izobilja pa ne pomeni zgolj spreminjanja načina njegove distribucije, temveč redefiniranje vseh njegovih orientacij. To je prvi korak k obsežnemu, vsezajemajočemu boju.

Črnci v svojem boju niso sami, saj se v družbenih skupinah Amerike, ki po zavračanju sodobnega kapitalizma spominjajo nanje, razvija nova revolucionarna zavest, zavest, da ljudje nimajo nadzora nad lastnimi dejanji, nad lastnimi življenji. Dejansko je ravno prva faza črnkega boja delovala kot sprožilec gibanja, ki je sedaj v porastu. Decembra 1964 so študentje na univerzi v Berkeleyu, ki so bili zaradi udeleževanja v gibanju za državljanske pravice deležni nadlegovanja, sprožili stavko, s katero so izzvali delovanje kalifornijske “multiverze.” V končni analizi so pod vprašaj postavili celotno organizacijo ameriške družbe, vključno s svojo lastno pasivno vlogo, za

katero so v tej družbi programirani. Nemudoma so se pojavila poročila o množičnem popivanju, uporabi drog in seksualni nemoralni med študenti, kar so identične obtožbe, kot so jih že dolgo deležni črnci. Ta generacija študentov se je odzvala z iznajdbo nove oblike boja proti dominantnemu spektaklu, ki so jo poimenovali teach-in, 20. oktobra, med rodezijsko krizo, pa so jo prevzeli tudi v Veliki Britaniji, na univerzi v Edinburghu. Ta forma, očitno rudimentarna in nepopolna, predstavlja moment diskusije o problemih, ki zavrača, da bi se na akademski način časovno omejila in ki hkrati to diskusijo zasleduje do njenega cilja, ta cilj pa je seveda praktična akcija.

Isti mesec je ulice Berkeleyja in New Yorka preplavilo na deset tisoče protestnikov proti vojni v Vietnamu, v njihovih geslih pa so odzvanjali vzkliki iz Watta: "Izginite iz naših sosesk in iz Vietnama!" Za mnoge belce, ki se radikalizirajo, je razvpita meja (i)legalnosti presežena: organizirajo "delavnice" o tem, kako preslepiti naborniško komisijo (Le Monde, 19. oktober 1965), pred televizijskimi kamerami zažigajo naborniške izkaznice. Sredi družbe izobilja se jim gnusita ravno to izobilje in njegova cena. Gnus nad spektaklom izraža progresivni sektor, ki s svojo avtonomno aktivnostjo zavrača njegove vrednote. Tudi klasični proletariat je namreč - do enake mere, kot je bil sam le provizorično integriran v kapitalistični sistem - padel pri integraciji črncev, saj so denimo številni sindikati v Los Angelesu črnce zavračali do leta 1959. Črnci sedaj predstavljajo točko poenotenja za vse tiste, ki zavračajo logiko tovrstne integracije v kapitalizem in ta je tudi vse, kar obljuba rasne integracije dejansko pomeni. Za te, ki iščejo, česar na trgu ni oziroma tisto, kar ravno trg dejansko eliminira, udobje ne bo nikoli dovolj udobno. Tehnologija, ki je dostopna najbolj privilegiranim, je dosegla stopnjo, na kateri je postala žalitev, in to žalitev je lažje zapopasti kot najbolj temeljno žalitev reifikacije. Upor v Los Angelesu je bil prvi v zgodovini, ki se je upravičeval z argumentom, da med vročinskim valom ni bilo dovolj klimatskih naprav.

Ameriški črnci imajo svoj poseben spektakel, svoje časopise, revije in zvezde. Če ga s prezirom zavračajo kot prevaro in kot izraz svojega ponižanja, je to zato, ker ga vidijo kot manjšinski spektakel, kot goli privesek splošnega spektakla. Prepoznavajoč, da je njihov lastni spektakel zaželene potrošnje le kolonija belskega spektakla, lažje spregledajo laž ekonomsko-kulturnega spektakla v celoti. S tem, ko želijo dejansko in nemudoma participirati v izobilju, kar je sicer uradna vrednota slehernega Američana, zahtevajo egalitarno uresničenje ameriškega spektakla vsakdanjega življenja; zahtevajo, da se polnebeške, polzemeljske vrednote spektakla podvrže preverjanju. Toda v naravi spektakla je, da ne more biti uresničen niti nemudoma niti za vse enako - niti za belce. Neenakost črncev dejansko deluje kot popoln spektakelski poduk, saj grožnja padca v bedo podžiga tekmo za dostop do obilja. S tem, ko črnci kapitalistični spektakel jemljejo dobesedno, ga že zavračajo. Spektakel je droga sužnjeva. Njegov namen ni, da se ga jemlje dobesedno, temveč da se mu sledi ravno na razdalji, na kateri je nedosegljiv; ko ta razdalja izgine,

je potegavščina razkrita. Danes so v Združenih državah belci sužnji blaga, medtem ko ga črnici negirajo. Črnici zahtevajo več kot belci in to je jedro problema, ki ga je možno razrešiti zgolj z razkrojem belskega družbenega sistema. Vsi tisti belci, ki hočejo pobegniti svojemu suženjstvu, se morajo zato najprej pridružiti upori črncev; seveda ne v znak rasne solidarnosti, temveč kot del univerzalne zavrnitve blaga in države. Ekonomska in psihološka distanca med črnici in belci prvim omogoča, da vidijo belske potrošnike kot to, kar so in njihov upravičen prezir do belcev se razvije v prezir do pasivnih potrošnikov nasploh. Belcem, ki tudi sami to vlogo zavračajo, ostane zgolj možnost, da svoje boje čedalje bolj povežejo z bojem črncev, v njem najdejo same sebe in vse do konca podprejo razloge zanj. V kolikor radikalizacija boja tovrstne konvergence ne bo prinesla, se bodo črnske nacionalistične tendence okrepile, kar bo privedlo do medetničnega antagonizma, ki je tako značilen za to družbo. Ko resignacija ni več vzdržna, je vzajemno klanje drug možen izid trenutne situacije.

Poskusi gradnje bodisi separatističnega bodisi proafriškega črnškega nacionalizma so sanjarije, ki ne dajejo odgovorov na dejansko zatiranje. Ameriški črnici nimajo nobene domovine. So v lastni deželi in so odtujeni. V enaki situaciji so tudi ostali Američani, le da se črnici tega zavedajo. V tem smislu niso najbolj zaostal del ameriške družbe, temveč najbolj napreden. So negacija na delu, "slaba stran, ki sproža boje in s tem ustvarja zgodovino" (Beda filozofije). Da bi to bili, ne potrebujejo nobene Afrike.

Tudi ameriški črnici so, enako kot elektronika, oglaševanje ali ciklotron, produkt sodobne industrije in utelešajo njena protislovja. So ljudje, ki jih mora spektakelski raj sočasno integrirati ter zavrniti in to na način, da postane antagonizem med spektaklom in človeško dejavnostjo popolnoma razgaljen. Spektakel je univerzalen, svet prežema prav tako kot blago. Toda, ker je svet blaga utemeljen na razrednem konfliktu, je tudi blago samo hierarhično. Nujna značilnost blaga in torej tudi spektakla, ki svetu blaga ustvarja kontekst, je, da ima hkrati univerzalen in hierarhičen značaj, kar vodi v univerzalno hierarhizacijo. Vendar mora v svetu racionalizacije brez razuma ta hierarhizacija ostati prikrita, zato je izražena v obliki prikritih hierarhičnih vrednostnih sodb, ki morajo ostati prikrite ravno zato, ker so iracionalne. Ravno ta hierarhizacija vsepovsod ustvarja rasizme.

Britanska laburistična vlada je denimo začela z omejevanjem nebelske imigracije, medtem ko industrijsko razvite evropske države ponovno postajajo rasistične, s tem ko uvažajo svoj subproletariat iz območja Mediterana in tako razvijajo kolonialno izkoriščanje znotraj lastnih meja. In če je Rusija še vedno antisemitska, je to zato, ker ostaja hierarhična družba, v kateri se mora delo kupovati in prodajati kot blago. Hierarhija se prek blaga vedno znova vzpostavlja, pri čemer privzema nove forme in širi svojo domeno, primer česar je denimo v odnosu med delavskim voditeljem in delavcem ali pa med lastnikoma avtomobilov, katerih modela se umetno razlikujeta

med seboj. Gre za izvorno pomankljivost racionalnosti blaga, bolezen buržoaznega razuma, bolezen, ki jo je podedoval tudi birokratski razred. Toda odvrtna absurdnost nekaterih hierarhij ter dejstvo, da so v njihovo obrambo slepo in avtomatično usmerjene vse sile sveta blaga, ljudi, v trenutku, ko vzniknejo prakse negiranja, pripeljeta do spoznanja, da je vsakršna hierarhija absurda.

Racionalni svet, ki ga je proizvedla industrijska revolucija, je racionalno osvobodil posameznike njihovih lokalnih in nacionalnih omejitev ter jih povezal na globalni ravni; toda nerazum tega istega sveta ljudi znova ločuje, v skladu s prikrito logiko, izraženo v norih idejah in absurdnem vrednotenju. Obkrožen z neznanci na vsakem koraku, je človek postal tujec v lastnem svetu. Barbari ne živijo več na koncu sveta, temveč so tu, za barbare pa jih dela ravno njihova prisilna participacija v hierarhizirani potrošnji. Humanizem, v katerega je slednja ovita, je človeku nasproten, je negacija človekovih aktivnosti in želja, je humanizem blaga, pozorna skrb parazitskega blaga za svojega človeškega gostitelja. Tistim, ki ljudi reducirajo na predmete, se zdi, da predmeti privzamejo človeške lastnosti, manifestacije resnične človeškosti pa postanejo nezavedna "živalskost". Glavni humanist v Los Angelesu William Parker je tako izjavil: "Začeli so se obnašati kot trop opic v živalskem vrtu."

Ko so kalifornijske oblasti razglasile "stanje vstaje", so zavarovalnice ugotovile, da ne krijejo tveganj na tej ravni, torej na ravni, ki sega onkraj golega preživetja. Ameriški črnci so lahko prepričani, da jim bo v večini primerov dovoljeno preživeti, a le, dokler bodo tihi. Kapitalizem je postal dovolj koncentriran in prepleten z državo, da najrevnejšim deli "socialno pomoč". Vendar črnci že s tem, da zaostajajo pri razvoju družbeno organiziranega preživetja, odpirajo vprašanje življenja; to je namreč tisto, kar hočejo. Črnci nimajo ničesar, kar bi lahko zavarovali; njihovo poslanstvo je uničiti vse znane oblike varnosti in privatnega zavarovanja. Videti so kot to, kar dejansko tudi so: nepomirljivi sovražniki, vendar seveda ne velike večine Američanov, temveč odtujenega načina življenja celotne sodobne družbe. Najbolj industrijsko razvita družba kaže pot, ki ji bodo, v kolikor ne pride do systemskega prevrata, sledili povsod po svetu.

Nekateri črnski nacionalistični ekstremisti so v ponazoritev razlogov, zaradi katerih ne morejo sprejeti nič manj kot ločeno državo, zagovarjali tezo, da čeprav ameriška družba nekega dne črncem prizna civilno in ekonomsko enakost, na povsem individualni ravni ne bo nikdar sprejela medrasne poroke. Ravno zato mora sama ta ameriška družba izginiti, v Ameriki in povsod po svetu. Konec vseh rasnih predsodkov, enako kot konec vseh drugih predsodkov, povezanih s seksualnimi inhibicijami, lahko obstaja zgolj onkraj "poroke", torej onkraj buržoazne družine, ki je med ameriškimi črnci v glavnem razpadla. Slednja prevladuje tako v Rusiji kot v Združenih državah, in sicer v obeh svojih funkcijah: kot model hierarhičnih odnosov in kot struktura stabilnega dedovanja moči, bodisi v obliki denarja bodisi v obliki družbeno-birokratskega statusa. Marsikomu se zdi, da ameriška mladina po tridesetih letih molka ponovno vstaja kot sila nezadovoljstva in da je črnski

upor njihova španska državljanska vojna. Njihove "Lincolnove brigade<sup>1</sup>" morajo tokrat razumeti poln pomen boja, v katerega se spuščajo in popolnoma podpreti njegove univerzalne vidike. "Ekscesi" v Wattsu niso nič bolj politična napaka črnskega upora kot je bil POUM-ov oborožen odpor v Barceloni maja 1937 izdaja proti-frankovske vojne<sup>2</sup>. Upor proti spektaklu je situiran na nivoju totalitete. Čeprav omejen zgolj na eno sosesko kot v primeru Wattsa, postavlja pod vprašaj vse, saj je protest človeka proti nečloveškemu življenju; ker je protest resničnih posameznikov in ker je skupnost, od katere je uporniški posameznik danes ločen, tista prava družbena narava človeka, ki v sebi nosi pozitivno preseganje spektakla.

---

1 Lincolnove brigade so bile sestavljene iz ameriških prostovoljcev, ki so se med špansko državljansko vojno (1936-1939) prišli v Španijo boriti proti Francovim silam.

2 POUM (Partido Obrero de Unificación Marxista): Španska revolucionarna marksistična organizacija. Zaveznica anarhistov pri nasprotovanju mahinacijam stalinistov znotraj proti-frankovskega tabora. Po seriji represije, aretacij in atentatov je bila večinoma uničena maja 1937.